

OBSAH

Předmluva	5
Úvodní poznámky ke kruhoústým a rybám	7
Zevní znaky rybiho těla	8
Určování	19
Systematické jednotky	21
Rybí pásma	23
Konzervace ryb, obojživelníků a plazů k vědeckým účelům	25
Usmrcení	25
Konzervace	26
Klíč k určování kruhoústých obratlovců a ryb	29
Popisy kruhoústých obratlovců a ryb	49
Třída: kruhoústí — <i>Cyclostomata</i>	49
Podtřída: mihule — <i>Petromyzones</i>	49
Rod: mihule — <i>Lampetra</i>	51
Mihule potoční — <i>Lampetra planeri</i>	51
Rod: mihule — <i>Eudontomyzon</i>	55
Mihule karpatská — <i>Eudontomyzon danfordi</i>	56
Mihule drobná — <i>Eudontomyzon gracilis</i>	58
Mihule Vladykovova — <i>Eudontomyzon vladykovi</i>	60
Třída: ryby — <i>Pisces</i>	60
Nadřád: ryby chrupavčité — <i>Chondrostei</i>	61
Čeď: jeseterovití — <i>Acipenseridae</i>	62
Rod: vyza — <i>Huso</i>	62
Vyza velká — <i>Huso huso</i>	62
Rod: jeseter — <i>Acipenser</i>	64
Jeseter hladký — <i>Acipenser nudiiventris</i>	65
Jeseter hvězdnatý — <i>Acipenser stellatus</i>	65
Jeseter malý — <i>Acipenser ruthenus</i>	67
Jeseter ruský — <i>Acipenser güldenstädti</i>	70
Jeseter velký — <i>Acipenser sturio</i>	72
Nadřád: ryby kostnaté — <i>Teleostei</i>	74
Řád: bezostní — <i>Clupeiformes</i>	74
Podřád: <i>Clupeoidei</i>	74
Čeď: sledoví — <i>Clupeidae</i>	74
Rod: placka — <i>Alosa</i>	75
Placka kaspická Nordmannova — <i>Alosa caspia nordmanni</i>	75

- Podřád: *Salmonoidei* 77
 Čeleď: lososovití — *Salmonidae* 77
 Rod: losos — *Salmo* 77
 Losos obecný — *Salmo salar* 77
 Pstruh obecný potoční — *Salmo trutta morpha fario* 81
 Pstruh obecný jezerní — *Salmo trutta morpha lacustris* 82
 Pstruh obecný mořský — *Salmo trutta trutta* 83
 Pstruh duhový — *Salmo gairdnerii irideus* 85
 Rod: siven — *Salvelinus* 89
 Siven americký — *Salvelinus fontinalis* 90
 Rod: hlavatka — *Hucho* 91
 Hlavatka podunajská — *Hucho hucho* 92
 Rod: síh — *Coregonus* 93
 Síh severní maréna — *Coregonus lavaretus maraena* 94
 Síh malý — *Coregonus albula* 97
 Síh bajkalský tažný — *Coregonus autumnalis migratorius* 97
 Síh severní Wartmannův — *Coregonus lavaretus wartmanni* 98
 Síh peled — *Coregonus peled* 99
 Čeleď: lipanovití — *Thymallidae* 100
 Rod: lipan — *Thymallus* 100
 Lipan podhorní — *Thymallus thymallus* 100
 Lipan severní bajkalský — *Thymallus arcticus baicalensis* 102
 Podřád: *Esocoidei* 103
 Čeleď: štikovití — *Esocidae* 103
 Štika obecná — *Esox lucius* 103
 Čeleď: blatňákovití — *Umbridae* 105
 Rod: blatňák — *Umbra* 105
 Blatňák tmavý — *Umbra krameri* 105
 Řád: máloostní — *Cypriniformes* 106
 Podřád: *Cyprinoidei* 108
 Čeleď: kaprovití — *Cyprinidae* 108
 Rod: plotice — *Rutilus* 109
 Plotice obecná — *Rutilus rutilus* 109
 Plotice obecná karpatská — *Rutilus rutilus carpatborossicus* 111
 Plotice lesklá dunajská — *Rutilus pigus virgo* 112
 Rod: jelec — *Leuciscus* 113
 Jelec tloušť — *Leuciscus cephalus* 114
 Jelec proudník — *Leuciscus leuciscus* 115
 Jelec jesen — *Leuciscus idus* 116
 Jelec ručejník dunajský — *Leuciscus souffia agassizi* 118
 Rod: střevle — *Phoxinus* 119
 Střevle potoční — *Phoxinus phoxinus* 120
 Rod: perlín — *Scardinius* 122

- Perlín ostrobřichý — *Scardinius erythrophthalmus* 122
 Rod: amur — *Ctenopharyngodon* 124
   Amur bílý — *Ctenopharyngodon idella* 124
 Rod: bolen — *Aspius* 125
   Bolen dravý — *Aspius aspius* 126
 Rod: slunka — *Leucaspis* 127
   Slunka stříbřitá — *Leucaspis delineatus* 127
 Rod: lín — *Tinca* 128
   Lín obecný — *Tinca tinca* 128
 Rod: ostroretka — *Chondrostoma* 129
   Ostroretka stěhovavá — *Chondrostoma nasus* 131
 Rod: hrouzek — *Gobio* 132
   Hrouzek obecný — *Gobio gobio* 132
   Hrouzek dlouhovousý — *Gobio uranoscopus* 135
   Hrouzek běloploutvý Vladykovův — *Gobio albipinnatus vladykovi* 138
   Hrouzek Kesslerův — *Gobio kessleri* 139
 Rod: parma — *Barbus* 140
   Parma říční — *Barbus barbus* 140
   Parma středomořská východní — *Barbus meridionalis petenyi* 143
 Rod: ouklej — *Alburnus* 144
   Ouklej obecná — *Alburnus alburnus* 144
 Rod: ouklejka — *Alburnoides* 145
   Ouklejka pruhovaná — *Alburnoides bipunctatus* 145
 Rod: ouklej — *Chalcalburnus* 146
   Ouklej lesklá dunajská — *Chalcalburnus chalcoides danubicus* 148
 Rod: cejnek — *Blicca* 148
   Cejnek malý — *Blicca bjoerkna* 149
 Rod: cejn — *Abramis* 150
   Cejn velký — *Abramis brama* 150
   Cejn perletový — *Abramis sapa* 151
   Cejn siný — *Abramis ballerus* 152
 Rod: podoustev — *Vimba* 154
   Podoustev říční — *Vimba vimba* 154
 Rod: ostrucha — *Pelecus* 156
   Ostrucha křivočará — *Pelecus cultratus* 156
 Rod: hořavka — *Rhodeus* 157
   Hořavka duhová západní — *Rhodeus sericeus amarus* 157
 Rod: karas — *Carassius* 158
   Karas obecný — *Carassius carassius* 159
   Karas obecný morfa zakrnělá — *Carassius carassius morpha humilis* 161
   Karas stříbřitý eurasijský — *Carassius auratus gibelio* 162
 Rod: kapr — *Cyprinus* 164
   Kapr obecný — *Cyprinus carpio* 164

- Rod: tolstolobik — *Hypophthalmichthys* 168
 Tolstolobik obecný — *Hypophthalmichthys molitrix* 168
- Rod: tolstolobik — *Aristichthys* 170
 Tolstolobik pestrý — *Aristichthys nobilis* 171
- Čeď: sekavcovití — *Cobitidae* 171
- Rod: piskoř — *Misgurnus* 171
 Piskoř páskovaný — *Misgurnus fossilis* 172
- Rod: sekavec — *Cobitis* 174
 Sekavec písečný — *Cobitis taenia* 175
- Rod: sekavec — *Sabanejewia* 176
 Sekavec dlouhovousý horský — *Sabanejewia aurata balcanica* 176
- Rod: mřenka — *Noemacheilus* 177
 Mřenka mramorovaná — *Noemacheilus barbatulus* 178
- Podřád: sumci — *Siluroidei* 179
- Čeď: sumcovití — *Siluridae* 179
- Rod: sumec — *Silurus* 179
 Sumec velký — *Silurus glanis* 180
- Čeď: sumečkovití — *Ictaluridae* 182
- Rod: sumeček — *Ictalurus* 182
 Sumeček americký — *Ictalurus nebulosus* 183
- Řád: holobříši — *Anguilliformes* 184
- Čeď: úhořovití — *Anguillidae* 184
- Rod: úhoř — *Anguilla* 184
 Úhoř říční — *Anguilla anguilla* 185
- Řád: hrdloploutví — *Gadiformes* 186
- Čeď: treskovití — *Gadidae* 186
- Rod: mník — *Lota* 186
 Mník jednovousý — *Lota lota* 187
- Řád: volnoostní — *Gasterosteiformes* 188
- Čeď: koljuškovití — *Gasterosteidae* 188
- Rod: koljuška — *Gasterosteus* 188
 Koljuška tříostná — *Gasterosteus aculeatus* 189
- Řád: ostnoploutví — *Perciformes* 191
- Podřád: *Percoidei* 192
- Čeď: okounovití — *Percidae* 192
- Rod: okoun — *Perca* 192
 Okoun říční — *Perca fluviatilis* 193
- Rod: candát — *Stizostedion* 196
 Candát obecný — *Stizostedion lucioperca* 196
 Candát východní — *Stizostedion volgense* 197
- Rod: drsek — *Zingel* 198
 Drsek větší — *Zingel zingel* 198

- Drsek menší — *Zingel streber* 199
 Rod: ježdík — *Acerina* 200
 Ježdík obecný — *Acerina cernua* 200
 Ježdík žlutý — *Acerina schraetser* 202
 Čeleď: okounkovití — *Centrarchidae* 203
 Rod: slunečnice — *Lepomis* 203
 Slunečnice pestrá — *Lepomis gibbosus* 203
 Rod: okounek — *Micropterus* 205
 Okounek pstruhový — *Micropterus salmoides* 205
 Podřád: *Gobioidei* 206
 Čeleď: hlaváčovití — *Gobiidae* 206
 Rod: hlavačka — *Proterorhinus* 206
 Hlavačka skvrnitá — *Proterorhinus marmoratus* 207
 Podřád: *Cottoidei* 208
 Čeleď: vrankovití — *Cottidae* 208
 Rod: vranka — *Cottus* 208
 Vranka obecná — *Cottus gobio* 208
 Vranka pruhoploutvá — *Cottus poecilopus* 210

Úvodní poznámky k obojživelníkům 213

Způsob měření obojživelníků 214

Určování obojživelníků 216

Klíč k určování obojživelníků 218

Popisy obojživelníků 234

Třída: obojživelníci — *Amphibia* 234

Řád mloci — *Caudata* 234

Čeleď: mlokovití — *Salamandridae* 235

Rod: mlok — *Salamandra* 235

Mlok skvrnitý — *Salamandra salamandra* 235

Rod: čolek — *Triturus* 238

Čolek velký — *Triturus cristatus* 238

Čolek obecný — *Triturus vulgaris* 240

Čolek karpatský — *Triturus montandoni* 244

Čolek horský — *Triturus alpestris* 246

Řád: žáby — *Ecaudata* 248

Čeleď: kuňkovití — *Discoglossidae* 249

Rod: kuňka — *Bombina* 249

Kuňka obecná — *Bombina bombina* 250

Kuňka žlutobřichá — *Bombina variegata* 253

Čeleď: blatnicovití — *Pelobatidae* 253

Rod: blatnice — *Pelobates* 254

- Blatnice skvrnitá — *Pelobates fuscus* 254
 Čeleď: ropuchovití — *Bufo* 256
 Rod: ropucha — *Bufo* 257
 Ropucha obecná — *Bufo bufo* 257
 Ropucha krátkonohá — *Bufo calamita* 258
 Ropucha zelená — *Bufo viridis* 260
 Čeleď: rosničkovití — *Hylidae* 262
 Rod: rosnička — *Hyla* 262
 Rosnička zelená — *Hyla arborea* 262
 Čeleď: skokanovití — *Ranidae* 266
 Rod: skokan — *Rana* 266
 Skokan hnědý — *Rana temporaria* 266
 Skokan ostronosý — *Rana arvalis* 268
 Skokan štihlý — *Rana dalmatina* 269
 Skokan zelený — *Rana esculenta* 271
 Skokan skřehotavý — *Rana ridibunda* 276
- Úvodní poznámky k plazům** 279
- Způsob měření plazů 280
 Určování plazů 283
- Klíč k určování plazů** 285
- Popisy plazů** 291
- Třída: plazi — *Reptilia* 291
 Řád: želvy — *Testudinata* 291
 Čeleď: *Emydidae* 293
 Rod: želva — *Emys* 293
 Želva bahenní — *Emys orbicularis* 293
 Čeleď: želvovití — *Testudinidae* 297
 Rod: želva — *Testudo* 297
 Želva zelenavá — *Testudo hermanni* 297
 Želva žlutohnědá — *Testudo graeca* 298
 Želva stepní neboli čtyřprstá — *Agrionemys horsfieldi* 299
- Řád: šupinatí — *Squamata* 300
 Podřád: ještěři — *Sauria* 300
 Čeleď: scinkovití — *Scincidae* 301
 Rod: krátkonožka — *Ablepharus* 301
 Krátkonožka evropská — *Ablepharus kitaibelii* 301
 Čeleď: ještěrkovití — *Lacertidae* 303
 Rod: ještěrka — *Lacerta* 304
 Ještěrka zední — *Lacerta muralis* 304
 Ještěrka obecná — *Lacerta agilis* 306

- Ještěrka zelená — *Lacerta viridis* 308
Ještěrka živorodá — *Lacerta vivipara* 310
Čeleď: slepýšoví — *Anguidae* 313
Rod: slepýš — *Anguis* 313
Slepýš křehký — *Anguis fragilis* 313
Podřád: hadi — *Ophidia* 315
Čeleď: užovkoví — *Colubridae* 316
Rod: užovka — *Elaphe* 316
Užovka stromová — *Elaphe longissima* 316
Rod: užovka — *Coronella* 318
Užovka hladká — *Coronella austriaca* 318
Rod: užovka — *Natrix* 321
Užovka obojková — *Natrix natrix* 321
Užovka podplamatá — *Natrix tessellata* 322
Čeleď: zmijoví — *Viperidae* 323
Rod: zmijs — *Vipera* 324
Zmijs obecná — *Vipera berus* 324
Lov a ochrana ryb, obojživelníků a plazů 326
- Literatura 327
- Rejstřík 329